

Europski etički kodeks franšiznog poslovanja

Sadržaj

1. Definicija franšiznog poslovanja
2. Osnovna načela
3. Angažiranje, promocija i pokazivanje materijala
4. Odabir pojedinačnih primatelja
5. Ugovor o franšizi
6. Etički kod i glavni sustav franšize

Ovaj Europski etički kodeks je najnovija verzija Kodeksa koji je EFF sastavila 1972. Svaka je nacionalna udruga ili federacija članica EFF sudjelovala u njegovu sastavljanju i osiguravat će njegovu promociju, tumačenje i adaptaciju u svojoj vlastitoj zemlji. Predložene adaptacije udruga članica mogu biti dodaci osnovnom Kodeksu bez njegova mijenjanja, te moraju biti odobreni od strane tijela uprave EFF prije nego se provedu. Kodeks je sastavljen s namjerom da služi kao praktični zbir osnovnih odredaba ispravnog ponašanja ljudi koje se bave franšizama u Europi.

1. DEFINICIJA FRANŠIZNOG POSLOVANJA

Franšizno poslovanje je sistem trgovanja dobrima i/ili uslugama i/ili tehnologijom, koje se bazira na bliskoj i stalnoj suradnji legalno i financijski samostalnih poduzeća vlasnika franšize – davatelja franšize i pojedinačnih korisnika franšize – primatelja franšize gdje vlasnik garantira svojim korisnicima pravo i nameće obavezu da će voditi posao u skladu s konceptom franšize.

Pravo omogućuje i obavezuje primatelje franšize, u zamjenu za direktnu ili indirektnu financijsku pomoć, da koristi zaštitno ime davatelja franšize za proizvod ili

uslugu, know-how¹, poslovne i tehnološke metode, proceduralni sistem i druga prava na proizvodno ili intelektualno vlasništvo, uz stalno pružanje komercijalne i tehnološke pomoći, unutar okvira i na vremenski rok određenih u pismenom franšiznom ugovoru koji se zaključuje između stranaka u ovu svrhu.

2. OSNOVNA NAČELA

2.1.

Davatelj franšize je začetnik franšizne mreže koja se sastoji od njegove franšize i njegovih individualnih primatelja franšize kojima je davatelj franšize dugoročni skrbnik.

2.2. Obveze davatelja franšize:

Davatelj franšize

- uspješno upravlja poslovnim konceptom tijekom razumnog vremena i u barem jednoj probnoj jedinici (pilot jedinici) prije stvaranja vlastite franšizne mreže,
- je vlasnik ili ima pravno pravo korištenja imena mreže, znakova i drugih razlikovnih identifikacija
- pruža individualnom primatelju franšize početnu obuku i trajnu komercijalnu i/ili tehničku pomoć tijekom čitavog trajanja ugovora

¹ Know-how znači skup ne-patentirane praktične informacije koja je rezultat iskustva i provjere od strane davatelja franšize i on je tajani, temeljit i određen;

- tajani - znači da know-how, kao cjelina ili u preciznom obliku i zbiru svojih dijelova, nije opće poznat ili lako dostupan; nije ograničen u smislu da svaki pojedinačni dio know-how-a treba biti potpuno nepoznat ili nedostupan van posla kojim se bavi vlasnik franšize
- temeljit - znači da know-how sadrži važne informacije o prodaji proizvoda krajnjim potrošačima, a posebno o prezentaciji proizvoda za prodaju, obradi proizvoda u vezi s pružanjem usluga, metodama ophođenja s kupcima, te administrativnim i financijskim upravljanjem; know-how mora biti koristan primatelju franšize tako da mu omogućuje, na datum zaključivanja ugovora, poboljšati svoju konkurentnost, posebice tako da poboljša korisnikovu izvedbu ili mu pomogne stupiti na novo tržište
- određen - znači da know-how mora biti opisan na dovoljno razumljiv način tako da je moguće provjeriti ispunjavaju li se kriteriji tajnosti i važnosti; opis know-how može biti smješten u franšizni ugovor ili na posebni dokument ili zabilježen na bilo koji drugi uvriježeni način.

2.3. Obveze individualnog primatelja franšize

Primatelj franšize treba:

- posvetiti najveće moguće napore u cilju rasta franšiznog poslovanja i održavanja zajedničkog identiteta i reputacije franšizne mreže,
- dostaviti davatelju franšize podatke o poslovanju u cilju olakšavanja prosudbe o poslovanju i financijske izvratke neophodne za učinkoviti nadzor nad poslovanjem i isto tako će omogućiti davatelju franšize i/ili njegovim posrednicima pristup svojim poslovnim prostorima i knjigovodstvenoj arhivi na zahtjev davatelja franšize i u razumno vrijeme,
- neće odavati trećim strankama znanje (know-how) davatelja franšize tijekom trajanja ugovora kao ni nakon isteka ugovora

2.4 Trajne obveze obaju stranaka:

Stranke će biti poštene u međusobnom ophođenju. Davatelj franšize će dati pismenu obavijest individualnom primatelju franšize o svakom kršenju ugovornih obveza i gdje je to moguće, omogućit će razumni vremenski rok za ispravljanje uzroka kršenja ugovora;

Stranke će rješavati pritužbe i sporove u dobroj vjeri i dobronamjerno putem pravedne i razumne izravne komunikacije i pregovora.

3. ANGAŽIRANJE, REKLAMA I POKAZIVANJE MATERIJALA

3.1 Propaganda za angažiranje individualnih primatelja franšize bit će nedvosmisleno i neće sadržavati obmanjujuće izjave.

3.2 Svi reklamni i promotivni materijali koji se izravno ili neizravno odnose na moguće buduće rezultate, brojke ili zaradu koju individualni primatelji franšiza mogu očekivati bit će objektivni i neće biti obmanjujući.

3.3 Da bi se omogućilo individualnim primateljima franšiza stupanje u bilo kakve obvezujuće dokumente potpuno informirani, njima će se dati kopija važećeg Etičkog koda, kao i potpuni i točni prikaz svih materijala s informacijama o franšiznom odnosu u razumnom roku prije provođenja tih obvezujućih dokumenata.

3.4 Ako davatelj franšize nametne predugovor kandidatu za primatelju franšize, poštivat će se sljedeća načela:

- prije potpisivanja bilo kakvog predugovora, kandidat za primatelja franšize dobit

će pismene informacije o njezinoj svrsi i o bilo kakvoj odšteti koju bi mogao biti obvezan platiti davatelju franšize u svrhu pokrivanja njegovih stvarnih troškova učinjenih tijekom i u odnosu na predugovornu fazu; ako je ugovor proveden, spomenutu odštetu refundirat će davatelj franšize ili će je oduzeti od moguće početne pristojbe koju plaća primatelj franšize;

- predugovor će definirati trajanje i sadržavati odredbu o raskidanju;
- davatelj franšize može nametnuti odredbe o izbjegavanju konkurencije i/ili tajnosti da bi zaštitio svoje znanje (know-how) i identitet.

4. ODABIR INDIVIDUALNIH PRIMATELJA FRANŠIZE

Davatelj franšize treba odabrati i prihvatiti kao individualne primatelje franšize samo one za koje se nakon razumne istrage čini da posjeduju osnovne vještine, obrazovanje, osobne kvalitete i financijske resurse koji su dovoljni za vođenje franšiznog posla.

5. FRANŠIZNI UGOVOR

5.1

Franšizni ugovor bit će u skladu s nacionalnim zakonima, zakonima Europske zajednice i ovim Etičkim kodom i njegovim dijelovima.

5.2

Ugovor će odražavati interese članova franšizne mreže u zaštiti industrijskog i intelektualnog prava vlasništva franšizodavca i u održavanju zajedničkog identiteta i reputacije franšizne mreže. Sve ugovore i sve ugovorne dogovore u vezi s franšiznim odnosom napisat će ili prevesti ovlašteni tumač na službenom jeziku zemlje u kojoj djeluje franšizoprimac, a potpisani ugovori odmah će biti predani franšizoprimcu.

5.3

Franšizni ugovor razložit će bez dvosmislenosti obveze i dužnosti ugovornih strana i druge materijalne uvjete odnosa.

5.4

Osnovne odredbe ugovora bit će sljedeće:

- prava koja stječe davatelj franšize,
- prava koja stječe primatelj franšize,
- robe i/ili usluge koje će biti pružene primatelju franšize,
- obveze davatelja franšize,
- obveze primatelja franšize,
- uvjeti plaćanja za davatelja franšize,
- trajanje ugovora koje će biti dovoljno dugačko da omogući davatelju franšize amortizaciju početnih ulaganja specifičnih za franšizu,
- temelje za obnavljanje ugovora,
- uvjeti pod kojima davatelj franšize može prodati ili prebaciti franšizno poslovanje i moguće pravo prvokupa primatelja franšize u tom smislu,
- odredbe koje se odnose na korištenje specifičnih znakova, imena, oznake, trgovačkog znaka, logotipa ili drugih specifičnih identifikacija davatelja franšize od strane primatelja franšize,
- pravo davatelja franšize na prilagodbu franšiznog sustava novim ili promijenjenim metodama,
- odredbe za raskid ugovora,
- odredbe za promptno predavanje sve materijalne i nematerijalne imovine koja pripada davatelju franšize ili drugom vlasniku nakon raskida franšiznog ugovora.

6. ETIČKI KOD I GLAVNI SUSTAV FRANŠIZE

Ovaj Etički kod primjenjuje se na odnos između davatelja franšize i primatelja franšize i jednako na odnos između master primatelja franšize i njegovih pojedinih primatelja franšize. Ne primjenjuje se na odnos između davatelja franšize i njegovih master primatelja franšize.